72.002

4349

EMLÉKFÜZET

BUDAPEST, 1928

HERDINÁND JÓZSEF
KORNER ALBERT
PÁSZTOR ISTVÁN
SCHWERT FRIGYES
WUNDER REZSŐ
SZAKTÁRSAK

JUNIUS 17

ÖTVENÉVES NYOMDÁSZ-JUBILEUMÁRA

IGAZ TISZTELETE JELÉÜL
AJÁNLJA A PESTI LLOYD
TÁRSULAT NYOMDÁJÁ-
NAK SZEMÉLYZETE ★★★

A PESTI
LLOYD-TÁRSULAT
NYOMDÁJA
(Felelős: Márkus Pál)

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

ÉLETRAJZOK

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

KÖNYV-TÁRA

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

72002

M. N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA
I. Nyomt. sz.
1928 700

A PESTI LLOYD-TÁRSULAT
KÖNYVNYOMDÁJA
(Igazgató: Márkus Pál)

R
1965

R
2

HERDINÁND JÓZSEF

született 1864-ben Budapesten. Négy elemi és két polgári iskola elvégzése után 1877 augusztus havában fölvétette magát négy évre a Magy. kir. Egyetemi nyomdába tanulónak. 1881 augusztus havában fölszabadult, nyolc hónapi kondició után kilépett és Sopronban a Litfass-féle nyomdában dolgozott rövid ideig. Jubilánsunkat 1883-ban újra az Egyetemi nyomdában találjuk, míg viszont 1886-ban már a Hornyánszky Viktor nyomdájában működik, de szíve 1887 közepén visszavonzza az Egyetemibe. A kilencvenes évek elején a személyzet megválasztja bizalminak, mint ilyen hűségesen teljesítvén kollégiális kötelességét, az 1895-iki sztrájk kitörésekor elsőnek hagyta ott kondicióját. Az emlékezetes sztrájk után az év végén rövid tíz hónapra a Pesti Lloyd-nyomdában húzódik meg. Három évig a Részvénynyomdában és újabb három évig

az Államnyomdában dolgozik, azután másodízben szintén három évig a Lloyd-nyomdában tevékenykedik, amikor egy semmiség miatt rendszabályozzák, mire félévig a Világosság-nyomda nyujtott neki menedéket. Ezután megint csak három évre az Athenaeumban helyezkedik el. A mi kedves kollégánk nem jön ki a hároméves kondiciókból. Ünnepeltünk 1908-ban immár harmadszor kerül a Lloyd-nyomdába, ahol mind a mai napig zajtalanul, a már nála megszokott lelkiismeretességgel végzi éjjel is, no meg nappal is nehéz munkáját. Családi életében nagy csapás érte, hőn szeretett felesége, szül. Hohe Irma, 30 éves boldog házasság után súlyosan megbetegedett, hosszú ideig tartó szenvedésétől végre a halál váltotta meg. Öt gyermeke maradt árván, akik azonban most már mind nősek, illetőleg férjezettek. Jubilánsunk, mint a dalnak nagy kedvelője, a mult évtizedek folyamán buzgó énekese volt az Ébredés dalkörnek, az Athenaeum házidalárdájának, de főképpen a budai Typographia dalkörnek, melynek a régi időkben rendezett kedélyes mulatságai és családias kirándulásai terhes családi gondjai ellenére az ő közreműködése nélkül alig voltak elképzelhetők.

KORNER ALBERT

született 1865-ben Budapesten. 1878-ban beállott négy évre tanulónak a Khór és Wein-féle könyvnyomdába (1886 óta a Pesti Lloyd-Társulat nyomdája). Tanulóéveinek 1882-ben történt befejezése után segéddé avatták; 1886-ban kilépett és három hónapig a Schlenker-féle nyomdában, majd pedig ugyancsak három hónapig a Rigler-féle nyomdában dolgozott. E helyeken azonban nem érezte magát jól, újra visszatért a Lloyd-nyomdába és e rövid kiruccanások betudásával 1878 óta megszakítás nélkül — az 1895-iki nagy kivonulást leszámítva — testestül-lelkestül ifijonti lendülettel a Lloyd szolgálatában áll. Ünnepeltünk 1895-ben családot alapít, feleségül veszi az imádott leányt, Kohn Jankát; e frigyből Katica leánya született, aki most édesatyjának szemefénye, egyedüli vigasza. A boldogság azonban nem tartott örökké. 1924-ben a kérlelhetetlen Végzet megiri-

gyelte kedves szaktársunk 29 éves boldog házaséletét és elragadta az önfeláldozó drága jó hitvest, a rajongásig szeretett felejthetetlen emlékezetű édesanyát. Fáradhatatlan munkálkodásának jutalma nem maradt el, gürcölésének negyvenharmadik évében megemlékezett róla a magy. kir. kereskedelemügyi miniszter és Elismerő Oklevéllel tüntette ki. Jubiláló szaktársunk a szervezeti élet fejlesztése körüli munkálatokból a maga szűk körében becsülettel kivette a részét. Mint szervezetünknek hű katonája, mindig az egyenes úton halad, szeretik és becsülik is e tulajdonságáért a szaktársak. A Jótékonysági Körnek egyik alapító tagja, több éven keresztül választmányi tagja, az évenként a nyomdászárvák javára rendezett közkedvelt Parasztbáloknak buzgó rendezőbizottsági tagja volt. A kilencvenes években több éven át a Hirlapszedők Körének választmányában foglalt helyet. Fiatal éveiben jubilánsunk nagy kedvelője volt a dalnak és majdnem három évtizeden át az Egyetértés dalegylet kebelében működött. Az Egyetértés dalegylet közgyülése jubilánsunkat kifejtett buzgó tevékenységének elismeréseül tiszteletbeli tagjának választotta.

PÁSZTOR ISTVÁN

született Budapesten 1863-ban. Iskoláinak elvégzése után 1877-ben kezdte meg Löw Ede nyomdájában tanulási idejét, kétéves tanonc korában afférja támadt egy szaktárssal, a háromkrajcáros szalonna minőség és mennyiség tekintetében nem felelt meg az igényeknek, minek következtében a Löw-féle nyomdát elhagyta és a még hiányzó további két tanulási évet az akkori időben jó hírnek örvendő Weiszmann Testvérek könyvnyomdájában töltötte ki. Felszabadulása után rövidesen kitört 1881 őszén a sztrájk és akkor fiatal barátunk kilépett Weiszmannéktól. Hat hétig sétált, végre Fanda József nyomdájában kínálkozott kondició, három és félévi dolgozás után ezt a helyet elhagyta és 1884 októberében a Khór és Wein-féle nyomdába (a jelenlegi Pesti Lloyd-társulati nyomda) lépett be, ahol kezdetben sok éven át az úgynevezett „nappali üzem-

ben" a különféle tudományos művek és folyóiratok előállítása körül mint számoló szedő munkálkodik, míg végre mint kéziszedő a Lloyd-hoz kerül, a szedőgépek felállítása után pedig gépszedői minőségben végzi terhes munkáját mind a mai napig. Az 1895-iki nagy sztrájk kitörésekor jubilánsunkat a sztrájkolók sorában találjuk és mindvégig hiven kitartott a küzdelemben a nagyobb darab kenyérért. Ünnepeltünk veleszületett szerénységénél fogva a nyomdásztársadalmi életben a nyilvánosság terén nem igen szerepelt. Mindig a munka embere volt. Meg volt elégedve, ha mint kötelességét jól teljesítő közkatona tölthette be helyét. Mint kolléga mindenkor becsülettel megfelel minden kötelezettségének. A szakma bármely ágazatában, bárhová is állították, mindenütt derekasan végezte a neki kiosztott munkát. Boldog, megelégedett családi életben van része és azt lehet mondani, hogy munkakötelezettségén kivül jóformán csakis szeretett családjának él. Fiatalabb éveiben örömmel hódolt a dalnak és évtizedeken át buzgó énekese volt az Egyetértés dalegyletnek.

SCHWERT FRIGYES

született 1865-ben Budapesten. Tanulóéveit 1878 november közepén az Athenaeumban kezdte és 1883 január végén a Bartalits-féle nyomdában végezte. Másfél évi kondició után 1884-ben belép a Neuwald-nyomdába, ahol 1885 julius végéig dolgozik. Ugyanez év őszén az Országos kiállítás berekesztése után beállott munkapangás következtében kénytelen volt városi tűzoltónak felcsapni, ami különben könnyen ment, mert mint régi önkéntes tűzoltó már amúgy is értett a tűzoltáshoz. 1886-ban rövid időre újra Neuwaldnál van, innen munkahiány miatt kilépve, 1887 augusztus 1-éig ismét városi tűzoltó. Három nap multán, augusztus 3-án, a Ganz-gyár vagón-osztályában mint gáz- és vízvezetékszerelősegéd vállalt munkát, négy hét után ezt a „kondiciót" is otthagyta. Az itt leirt herce-hurca azért történt, mert kedves jubilánsunknak nem volt szíve, szegény

törődött özvegy anyját nyomorogni hagyni, ami valcra menése esetén bekövetkezett volna. Ünnepeltünk 1888 elején már megint Neuwaldnál van. 1889 február 25-én a Részvénynyomdába lépett be, ahol 1895 november 25-éig mint számoló szedő dolgozik. E napon kitört az általános sztrájk és ő mint egyik bizalmi, közreműködik a személyzetnek a nyomdából való kivonulása körül. 1895 december 16-án az Athenaeumban kap munkát, itt 1899 április 12-én mint lapbizalmi bérdifferenciák miatt rendes felmondás után a személyzettel kilépett. Három hétre rá, 1899 májusában, a Lloydnyomdában helyezkedik el, ahol kezdetben számoló szedő, lapkisegítő, később állandó lapszedő, gépszedő, végül pedig mind a mai napig mint lapkorrektor működik. Nehéz időkben 1918 végéig Surányi István szaktárssal együtt ellátta a lapbizalminak sok vesződséggel járó tisztségét. Összevissza majdnem 25 évig volt bizalmiférfiú. Anyaegyesületünknek több mint 20 évig volt választmányi tagja és utolsó német jegyzője. A Szakegyletnek választmányi tagja, a békéltető bizottság tagja, a Hirlapszedők Körének választmányi tagja és két ízben alelnöke volt. A pártéletben a megosztott munkaidő miatt alig vehetett részt, de mindenha buzgó harcosa a szociáldemokrácia magasztos eszméjének.

WUNDER REZSŐ

született 1863-ban Temesvárott, ahol atyja a Bach-korszak idején áthelyezett államnyomdában mint szedő dolgozott. Az abszolutizmus bukása után a temesvári államnyomda megszünt. Jubilánsunk atyja, Wunder Gyula, csakhamar a temesmegyei Fehértemplomban telepedett le és ott nyomdát nyitott. Rezső fiát iskolai tanulmányainak elvégzése után 1877 januárjától kezdődőleg beállitja a nyomdába és 1880 április havában több mint három évi tanulási idő után szabályszerűen felszabaditja betűszedősegédnek. Nyomban felszabadulása után ünnepeltünk, katonai kötelezettségének eleget teendő, bevonul a 64. számú cs. kir. gyalogezredhez, ahol tekintettel zeneértő mivoltára, beosztották az ezred zenekarába, később áthelyezték a debreceni 39-ik ezredhez, szintén a zenekarhoz. Három évi szolgálat után leszerelt és atyjának resicabányai fiók-

nyomdáját vette át, amely később tulajdonába ment át. Itt adta ki és szerkesztette a „Berzava“ című németnyelvű hetilapot. 1887-ben Zsombolyára költözött, ahol ugyancsak nyomdát nyitott, itt a „Hatzfelder Zeitung“ és a „Zsombolya és Vidéke“ című hetilapokat adta ki, a németnyelvüt saját szerkesztésében. Tizennyolc évi zsombolyai működés után a nyomdát a szertelen szennykonkurrencia miatt feloszlatta és 1905-ben feljött Budapestre. Itt rövidesen a Lloyd-nyomdában mint szedő kapott munkát; 1907 novemberében a „Budapester Tagblatt“-hoz került korrektornak, hat évi működés után ezt a kondiciót elhagyva, a „Neues Politisches Volksblatt“-hoz megy korrektornak és ottmarad a háború kitöréseig. Kilenc havi munkanélküliség után 1915 áprilisában visszatér a Lloyd-nyomdába kéziszedőnek, később megtanul gépelni és tíz évig a gépen dolgozik. Másfél év óta lapkorrektor. Jubilánsunk 1885 szeptember 28-án feleségül vette szíve választottját, Hollschwandtner Antóniát, akivel mindmáig boldog családi körben megelégedetten él. E frigyből három fiú született. A legidősebb a harctéren szerzett súlyos betegség következtében nyolc évvel ezelőtt szüleinek nagy bánatára élete virágában szállott le a korai sírba.

MAGYAR MUZEUM KÖNYVTÁRA

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár